

SUPERPASTVINA za jediný rok

Jak vypadá vaše pastvina? Stojící voda, podupaná místa, mech a plevel? Pak je načase požádat o radu odborníka na pastviny. „Ve špatném stavu je hodně pastvin,“ říká Nikolas Weber, zemědělský mistr a odborník na pastviny z firmy Happy Horse. „Jsou zarostlé plevellem, krasem (neporostlá místa) nebo mechem...

Takové pastviny mají negativní vliv na zdraví koní. K plevelům se přidružují jedovaté rostliny a ubírají místo trávy. Podstatně decimují rostliny, které mohou koně využít,“ říká Weber. Ale pouhé vymýcení nežádoucího porostu bohužel zdaleka nestačí, pokud chceme ze své pastviny skutečně něco udělat. Namísto je dobře promyšlený pastvinový management a právě tady začíná svou práci vyuče-

ný zemědělský mistr ve spolupráci s firmou Happy Horse. „Většina výrobců krmiv už dávno poznala, že optimální výživa podporuje zdraví a výkonnost koní. Jádrové a doplňkové krmivo však představují jen část koňského krmení. Druhá část je obvykle tvořena senem, slámou a trávou. Tráva roste na pastvě, a proto se musíme my jako výrobci krmiv, kterým záleží na dobrém zdraví koní, starat i o kvalitu past-

vin. Takže nabízíme v podstatě komplexní péči,“ říká jednatel firmy Happy Horse Josef A. Theisen.

Exkluzivní servis

Proto Happy Horse odnynějška nabízí poradenskou službu k tématu pastvin. Aby bylo poradenství co nejpřesnější, je třeba získat co nejpřesnější informace, a za tím účelem vypracovala firma Happy Horse dotazník, který se dá stáhnout z Internetu (www.happy-horse24.de - v němčině). Ten je třeba vyplnit a poslat mailem nebo poštou s pěti fotografiemi dané pastviny firmě Happy Horse. „Ideální by bylo, kdyby na fotografiích byl jednak celkový pohled a jednak i detaily louky s rostlinami a mechy, které jsou na ní nejvíce zastoupeny, a také jiná problémová místa jako třeba stojatá voda,“ říká Nikolas Weber. Na základě těchto informací pak mohou vypracovat expertizu. Nabízíme dva poradenské balíčky. V menším je určení všech plevelů, tipy na optimální koňskou louku s určením a posouzením starého porostu a poradu k novému osetí nebo dosetí,“ říká odborník.

„Velký balíček navíc obsahuje individuální doporučení hnojiv. Za tím účelem je třeba odebrat a prozkoumat vzorky půdy. Teprve pak mohou určit jak se dá provést ekologické a cenově výhodné hnojení,“ pokračuje Nikolas Weber. Kromě toho tento odborník vypracuje celý systém pastvinového managementu pro danou parcelu. „Jelikož se louka neustále mění, poskytnu těm, kteří se tohoto programu účastní, péči po celý rok. Tedy na jaře, v létě, na podzim i v zimě,“ slibuje Nikolas Weber.

Testovací louka Happy Horse

„O svém poradenství a svých travních směsích jsme tak přesvědčeni, že jsme se rozhodli zřídit testovací louku. O tuto louku bude Nikolas Weber pečovat celý rok a my z ní uděláme optimální pastvinu pro koně,“ říká Josef A. Theisen. Náš časopis bude samozřejmě u toho a bude vytváření pastvinových ploch zblízka sledovat. „Vyhledali

Vyplňovače mezer se dají potlačit správným hnojením a dosíváním

Tuto pastvinu je třeba odvodnit, aby na ní rostla tráva a ne bahenní rostliny, je třeba založit odvodňovací příkopy

jsme si louku, která je intenzivně využívána třemi až čtyřmi koňmi. V létě představuje tráva z louky největší podíl krmení. Koně jsou jinak ráno a večer přikrmováni malým množstvím jádrového krmiva. Jedná se výlučně o robustní plemena, proto nesmí být pastvina příliš tučná, aby nedocházelo k zchvácení kopyt.

Volné sloupky musíme upevnit. Jsou-li prohnilé, musíme je vyměnit.

Celkově jde o plochu asi tři hektarů, která je rozdělena na parcely o cca 5000 metrů čtverečních. Dosud byli koně v létě venku ve dne v noci, ve dne na spasené, v noci na krmné pastvině. Hnojilo se jednou ročně plnými hnojivy, občas se i vápnilo. Jsou zde dvě mokré pastviny, přičemž na jedné stojí voda. Vlhké pastviny jsou silně porostlé pryskyřníkem; najdeme tu i pcháč oset, kopřivu, šťovík a starček. Na suchých pastvinách je tráva silně potlačena. Zbyly jen robustní traviny. Velké části těchto luk jsou porostlé mechem, výživná tráva je spíše výjimkou. „Dostat tuto pastvinu do pořádku nebude nijak snadné,“ říká Nikolas Weber. „Ale přesto i z této louky uděláme během jednoho roku anglický trávník.“

V dobré kondici vzhůru do jara

„Když přijde jaro a přiblíží se doba vyhnání na pastvu, je třeba začít s údržbou koňských pastvin,“ říká Nikolas Weber. Kdo na podzim své pastviny dosud nebránoval, může to dohnat i v lednu nebo nejpozději v únoru. Potřebuje k tomu těžký přístroj, pastvinový smyk a traktor. Jelikož jsou tyto přístroje velmi drahé, bývá často lepší nechat si tyto práce provést od placené firmy nebo požádat o pomoc souseda zemědělce. Půda nesmí být pro takové práce příliš mokrá a zkypřená, aby nebyl travnatý koberec příliš poškozen. „Na bujně porostlých místech nebo u porostu vyššího než deset centimetrů musíme pracovat obzvláště důkladně, případně dokonce provést mulčování,“ upozorňuje odborník na pastviny Nikolas Weber. „Bránování dodává travnatému koberci vzduch, uvolňuje zplstnatělá místa, a jelikož tráva roste rychleji než většina plevelů, přispívá i k tomu, aby se tráva rozrostla.

Při mulčování se traviny, byliny a dřeviny rozsekají pomocí mulčovače na malé kousky. Při rychlosti, s níž se to provádí, jsou tyto částičky zapracovány do travnatého koberce. Malé částičky velmi rychle zetlí a slouží jako přírodní hnojivo. Nežádoucí rostliny jsou drženy zkrátka a tráva si může zabrat místo pro sebe.

Odborníci jako biolog a autor odborných knih Ingolf Bender doporučují, aby byly v lednu nebo únoru seřezány živé ploty a jiné dřeviny. Ty pak prodělají zimní klid a zranění, která jsou jim seřezáním způsobena, se dobře hojí. Stromy a keře ještě nemají vyhané výhonky a prodělají tuto proceduru bez újmy. Kromě toho v tomto ročním období nehnízdí žádní ptáci, kteří by mohli být takovou akcí ohroženi nebo vyhnáni z hnízda.“

Hnojit ano, ale správně

Leden a únor jsou také měsíce, v nichž se louky vápní - pokud nebyly vápněny již na podzim. Vápno na hnojení se prodává nehašené nebo hašené, v prášku nebo granulích; slouží v první řadě k odstranění

Holá místa vzniklá okusem nebo pošlapáním je nezbytné dosít. Jinak se na postižených místech prudce rozšíří takzvané vyplňovače mezer. Dosetí je nejlepší provádět hned po vystřídání pastviny.

jedů a odkyselení půdy. Vápno podporuje rychlejší rozklad organických látek a přispívá k růstu mikroorganismů v půdě. Zlepšuje dýchání půdy a poskytuje rostlinám cenné živiny. Kromě toho některé ple-

„Pro kvalitní travní pastevní porost je důležitý pečlivě promyšlený pastvinový management.“

Jedovaté rostliny jako například sněženky je třeba vypichovat

Dřeviny jako keře a stromy je třeba držet na uzdě. Když pořežeme dřeviny na louce, je důležité odstranit pařezy, aby přes ně koně neklopýtali.

vely a mechy vápno nesnášejí, potřebují ke své existenci kyselou půdu.

„Ale pozor! Nehašené vápno se smí sypat jen na naprosto suchou louku, protože okamžitě reaguje při kontaktu s vodou. Přitom se uvolňuje teplo. Tráva na louce se tak může spálit,“ varuje zemědělský mistr. Proto je namístě opatrnost a to platí také a obzvláště pro zacházení s tímto materiálem. Vápenný prach má leptavé účinky a při nadýchání může způsobit vážné zdravotní škody - například poleptání horních cest dýchacích. „Pro domácí potřebu je lepší hašené vápno,“ pokračuje odborník na pastviny, „i když není tak snadno k dispozici a navíc potřebuje nějaký čas, než projeví své plné účinky.“ Vápno má sice zpravidla na koňské pastviny vždy pozitivní účinky, neškodí životnímu prostředí, a proto nepředstavuje zátěž pro ekosystém, ale přesto je vždy třeba hnojit cíleně. Nesprávné hnojení zbytečně zatěžuje pastvinu škodlivinami a výsledky nejsou dobré. Vhodné je nejprve provést analýzu půdy.

Analýza půdy

„Při zjišťování zásoby živin celé plochy se odebere z každých 500 čtverečních metrů jeden vzorek, většinou železnou trubičkou o průměru asi čtyř centimetrů,“ doporučuje odborník. Trubička se zatluče do země

asi deset centimetrů hluboko, pak se vytáhne a země se uschová. Odběr vzorků by měl probíhat stejnoměrně po celé ploše. Když máme všechny vzorky pohromadě, nasbíranou zem smícháme a asi 500 gramů z ní nasypeme do plastového sáčku, který se opatří nápisem „vzorek louky/pastviny“. Nyní se vzorek pošle do příslušné laboratoře. Adresu laboratoře získáme od příslušné zemědělské komory. Při analýze je třeba zjistit přinejmenším hodnotu pH a hodnoty fosforu a draslíku. Často je na základě analýzy půdy ihned zasláno i doporučení ke hnojení. „Výsledky tohoto šetření jsou

Pro zjištění optimální směsi hnojiv a herbicidů je třeba určit nežádoucí rostliny.

důležité pro náš plán hnojení, protože jediné tak lze určit potřebné množství a směs hnojiv,“ zdůrazňuje Weber.

Všechno roste

Jakmile začne růstové období, je načase odstranit nežádoucí rostliny. To může probíhat vypichováním jako například u šťovíku nebo kopřiv. Šťovík je třeba vypichovat co nejdříve. Může tvořit kořeny dlouhé až jeden metr, a proto se v rozrostlém stavu vypichováním odstraňuje už jen velmi těžko. Pak se často neobejdeme bez použití herbicidů (prostředků na ničení rostlin). „Nejlepší je dosít ihned nebo krátce po nanesení herbicidu, aby travní semeno mohlo co nejrychleji vyklíčit ve vzniklých mezerách,“ doporučuje Nikolas Weber. „Ideální podmínky pro rozvoj travních semen představuje slunečné počasí nebo dusné teplo a teplota kolem 20 stupňů Celsia. Happy Horse nabízí různé směsi travních semen. „Tyto směsi jsme přizpůsobili potřebám nejrozličnějších typů koní,“ říká jednatel společnosti Happy Horse Josef A. Theisen. Robustní plemena mají například na kvalitu trávy jiné nároky než velcí koně. Dosévání se provádí ručně. Doseť tráva kromě toho potřebuje minimálně šest týdnů na vývoj, aby vydržela pasení koní. Mladá tráva je pro koně pochoutka, proto by už měl být travnatý koberec upevněný, než jsou koně vypuštěni na pastvu. Koňské pastviny musí vždy snášet velkou mechanickou zátěž. Výzkumy ukazují, že průměrný plnokrevný arab urazí na pastvině za den asi 7,2 kilometrů. A to musí travnatý koberec vydržet.

Čekací doba

Ale než budou smět koně na pastvu, je stejně třeba zohlednit určité čekací doby. Před vypuštěním na pastvu by měly být usmrcené rostliny zcela vymýceny, aby koně nemohli spásat jejich zbytky. Když už jsou koně na pastvě, čekají provozovatele stáji hned nové úkoly.

Koně totiž pastvinu nespásají stejnoměrně. Dávají přednost hlavně chutným druhům trav. Méně oblíbené rostliny zůstávají na místě. Potom vznikají malá holá místa, která pak hned zarostou takzvanými vyplňovači mezer jako například jitrocelem. Trávy, které koním tolik nechutnají, se mohou silněji rozmnožovat, když ve větším počtu vykvětou a vyloučí semena. Tato místa jsou pak postupně čím dál větší. Tady pomůže jen včasné bránování a sekání takových míst. Nejlepší období pro to je těsně po spasení, když jsou koně převedeni na jinou pastvinu. Výhodné jsou nepříliš velké pastviny, protože tam koně sežerou většinu rostlin bez rozdílu. Pastviny by se také neměly střídát v příliš velkých časových intervalech, aby nedošlo k naprostému vypasení a aby nebyl travnatý koberec poškozen. ■